

Kibaru

San 21 nan - Amirkalo -san 1993
A songo : DOROME 10 - N° 255

A be bo kalo o kalo "AMAP" ka yamaruya konc - Hake : 17.000
"AMAP" kuntigi : Gawusu DARABO - Dilanbagaw kuntigi : Basiriki TURE

JOLIBON KIIRITIGERA A TO TORA NAFOLOKO KIIRIYE

KENEYA
TOGOLADON DIJÉ KONC

GERE-GERE

ANI

KAROGELENYA

(NE 5)

1991-26 MARISI - 1993

MUSA MINELI SANYELEMA FILANAN

KIIRITIGE YE
WASA
SANKOROTA
KOSEBE

(NE 2 NI 3)

MUSOW TOGOLA DON

CE NI MUSOTE
SE KA KE KELEN
YE KO MINNU NA
OLU DONNEN
DON...

(NE 6 NI 7)

SUNKALO
NI SUNKALO SELI

JIINAN
MAKANTA
KUNNAFONIW

(BE NE 8 la)

1991-26 MARISI - 1993

MUSA MINELI SANYELEMA FILANAN

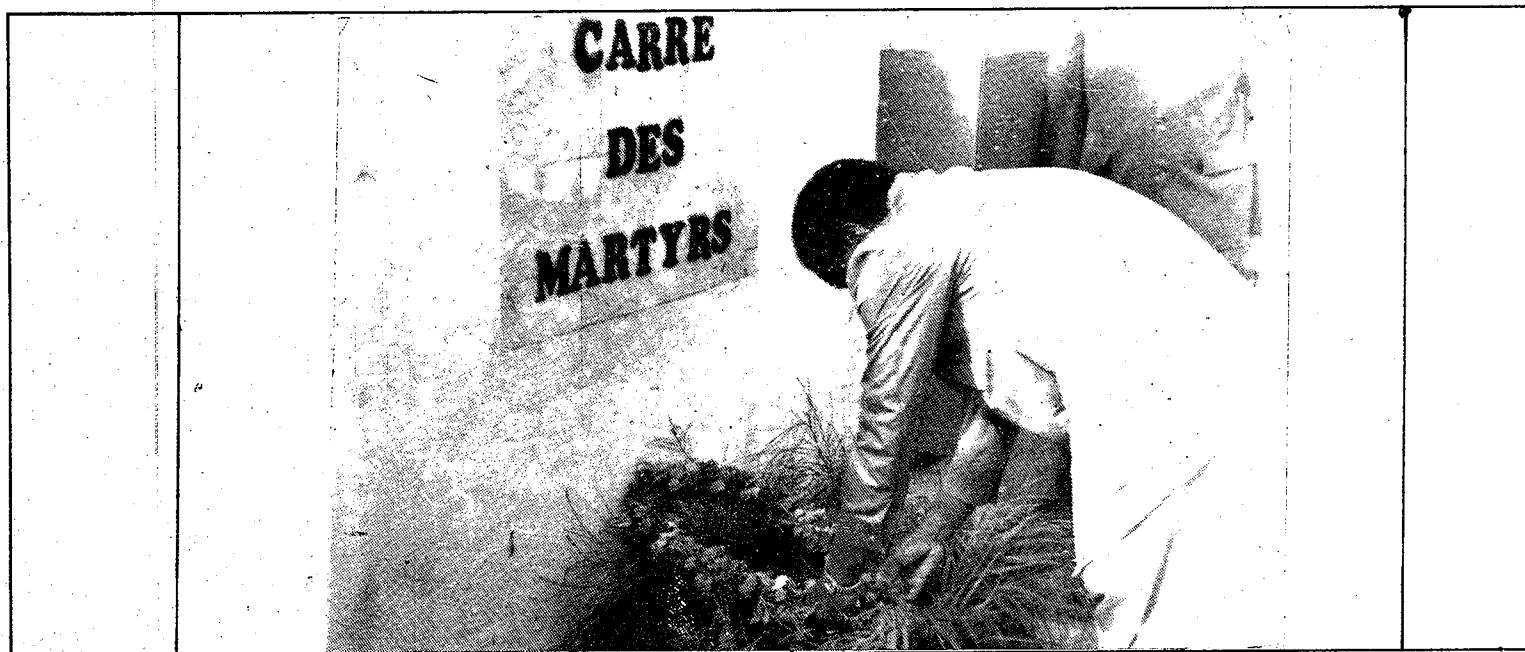
Ninan, san 1993 benna Musa Tarawele ka fanga binni sanyelema filanan ma, min kono, jolibon kiiri tigera, Feburuyekalotile 12 don. Fen minnu bora o kiiritige la, olu be soro Marisikalo 'KIBARU' N° 254 kono, i ko mogo minnu bilala pewu-pewu, ani minnu bilala jolibon kiiri la, k'u nomen, tugun, nafoloko kiiri nata kama, ani minnu ka kan ni fagali ye, n'o ye : Musa Tarawele; Mamadou KULUBALI; Seku LI ani Usumani KULUBALI ye.

O kiiritige kecogo numan ye Musa ka fanga binni sanyelema filanan wasa n'a gintanw sankorota kosebe. A tun be daw neña ko Musa tun te se ka mine. A minena, k'a don kasol la, ka san fila k'o la, k'a ka kiiri ke, k'a nangi ni fagali ye, bawo,

a yere kera mogo caman fagali sababu ye.

Mogo min kera mogo 107 fagali sababu ye, ka ke mogo 700 joginni sababu ye, iko sisow, iziniw, foroba baarakeyorow, kejereyew ka baarakeyorow, mobiliw, motow n'u noggonnaw, o tigi ni nangili jumen ka kan ? Fagali ! O doro de be kasaaratow somogow ni mogo toorolenw dusu lahine. Nka, Mali ye silame jamana de ye; Adoro, Musa ni mogo tofagataw be se ka bila u si kasol la. Taalen nefe, ni nafoloko kiiri fana tigera tuma min na, a ko mana bila bolo min kan, o bena don. sanni o tuma ka se, Musa n'a ka mogow be hamini na, kasobonw kono.

Osiratige la, a be fo, ko n'i ye cew soro, k'a

Peresidan Alifa yere bilala jama ne, ka taa mogo fagalenw kaburuu juura narela kaburudon na.

KIIRITIGE YE WASA SANKOROTA KOSEBE

fén min k'u la, ko ni cew y'i soro, u bë fén min k'i la, o bë juguya n'i ta kelen ye. Ni Musa ka wale tun danna tijeli doron ma, a ko tun bë kun mögo la. Nk'a kasaara bonyara kojugu k'a masoro, hali sisan, mögo të da dòn Musa ka mögo fagalenw na. Mögo të da dòn magonefén tijelenw nafolo kasabi la.

N'o kasaaraw latigedon sanyelema kubén sera, fén fila bë wajibya Maliden numan bëe kan. A fôlo ye taasi ye. Hakilibo ka gëlen mögôw fagacogo juguw kô : den ma to, sanko bangebaga.

A filanan ye wasa ye. Musa ka fanga binna, k'a daga bô mögo da la. Fîne kura cira, bëe lafiyara. Fén min ye ninan gintanw sankorota kosebe, o kera Musa n'a ka mögôw ka kiiri tigeli ye, cogoya la, min benna Malidenw bëe ma.

Gintankow siratige la, k'a ta Bamako la, fo ka se Mali dugubaw n'a dugu missenw bëe kono, a don kera selidon ye. Mögo si ma baaraké. Taasi taamaw kera Bamako, ka taa narela, ka mögo fagalenw kaburuw juura. Peresidan Alifa yere tun b'o jamakulu la. Jamalaje wale caman wëre kera, minnu senfe, mögôw da sera muruti këcogo ma; san 1991 Marisikalo tile 26 don, n'o kera Musa n'a ka fangabolo mögôw minëdon ye.

Hakilijakabo kumaw kuncéra ni ñaraw ka sekow n'u ka dònkok ye. O siratige la, poyiw kalanna, tiyatiriw bora, dunun fôra, dòn kera. Bëe tilenna, ka si ñenaje la. A kera wasa ye. A b'a kun bô ! Musa ka fanga binni sanyelema të gintan gansan ye. Gintan köröma don.

Amadu G. KANTE

Mögô caman bora, ka taama bôlônw kono, k'u ka wasa jira Musa binni na.

DNAFLA JOGONDAN

Faso kanw yiriwali siratigé la, balikukanan nemogosoba be jama ladonniya, ko jogondanba do bëna ke. O jogondan nesinnen be baara minnu ma, olu file :
- maanaw, nsiirinw, poyiw, jogolonw ani kunnafoni werew, minnu be tali ke i yere konokow ani yekow la.
Jogondan in be ke an ka kanw na : Bamanankan, bozokan, bomu (bobokan), dögoso (kadokan), fulakan, mamara (mijnakkakan), siyénara (senufokan), soninke (marakakan), sonay (köröborokan) ani tamaseki (burudamekan).

Bee be se ka jogondan in ke fo k'a bo mogo damado la, olu ye :

- balikukanan nemogoso baarakelaw ;
- fasokan bolofara baarakela minnu be "I.P.N." na ;
- karamogo minnu be fasokanw kalan ke lakoïdenw kun ;
- minnu ka baara nesinnen be balikukanlanko ma maraw kono ;
- kalankonemogosow la, ani mogo minnu ye balikukan bolofara nemogow ye porozew, "ODR, ONG" la.

Fasokan kelen o kelen na, mogo saba minnu fôlo be ten ta, olu be ladiya ni min ye, o file :

joyoro fôlo : sefa baa tan (d. 10.000)

joyoro filanan : sefa baa wooro (6.000)

joyoro sabanan : sefa baa naani (4.000)

Ladiyalifen werew be di, minnu ye gafew ni senekeminew ani gadonminew ye.

Aw be fen minnu seben jogondan in hukumu kono, aw be se ka na n'u ye, walima k'u ci balikukan nemogosoba la, negejurubuwati nimoro ye 62, Bamako Kuluba sira kan, "ENA" lakoïso kerefe

(DNAFLA - BP. 62 - BAMAKO)

Aw ka fen sebennew mineli dan ye san 1993 nténendon zuluyekalo tile 12 ye.

Jogondan jaabiw be fo jumadon, utikalo tile 6, san 1993

Bamako, marisikalo tile 11, san 1993

Balikukan nemogosoba nemogo

Sayidul Wahabu TURE.

KENEYA TOGOLADON :

GERE- GERE

ANI

KAROGELENYA

Sano san, Awirilikalotile 7 don bë ben kenyakow mankutulidon ma, dijé jamana bëe kono. A nogonbilasira kumaw n'a walew bëe lajelen bë ke dijé jamana hɔrɔnyalenw ka kenyaya jekulu "OMS" de hukumu kono. O de bë bana suguya kelen sugandi, san o san, k'a jini jamanaw fë, bëe k'i cesiri, ka nogonladi wale suguya caman dantige, walasa mögɔw k'o bana cogoya bëe dòn ani k'u yere tangacogo dòn a ma.

Salonnasinin walewtun nesinnen bë Sida de ma. Salon ta tun nesinnen bë dusukundimi de ma. Ninanta nesinnen bë gère-gère ni karogelénya de ma.

jatemine la, a jirala ko hadamaden hake minnu ni
bë to gère-gère ni karogelénya la, dijé
kono, san o san, k'o hake ni banajuguw ka
mögo fagalenw hake man jan nogon na.
Bëe y'a dòn ko gère-gère soro man gelen.
Mögo si t'a bofan don.

A bë mögo nòkan yorò bëe la : so kono,
bolon kono, baarayorò, sugu la,
taamasira kan ani kungo kono.
Fura min bë gère-gère la, o ye
yerekolosi ye; k'i hakili
jakabo, tuma bëe; k'i

ka fotaw ni ketaw jate mine; k'i sen dayorò don; k'i
bolo dayorò dòn. Kana girin, ka da fosi kan, i kun fë;
kana fosi ke gansan.

A ka c'a la, ni mögo min jantolen b'i yere la, o kisi ka
teli, gère-gère ma, ka temen mögo faratilen kan.
Kojugu bëe be mögo faratilen no kan.

Min ye karogelénya ye o yere tanga kuma man ca :
ani gère-gère ta bëe ye kelen ye. Nk'a sababu bë
yere labila de folo la. Hadamaden mana filia yere ma,
a t'a ka koketa dòn. N'i n'o jera, wali n'i n'o benna
bolon kono, n'o y'i jogin, fuu y'i ta. A bë k'i n'a fo fatò
ka wale...

Karogelénya walew ka ca kosebe. A joginni de y'a
juguya yorò ye : dòw bë nogon sogo muru la;
ka maramafénw ci nogon na; ka bolifénw fa-
ratilenya boli, ka mögɔw bɔne, u niw la gan-
san. A caman ye dòlominaw, dòrogutalaw
ani nsonw de ka baaraw ye, i ko mögo minnu
te hine bilen, k'a d'u konçtaw kan,
minnut'u bila sira numan kan abada.

A kera cogo o cogo, hadamaden ni
tangabaga ye Ala dòron de ye. Ala
y'a jini an fë, an k'an yere kolosi, k'an
kokeyoròw n'an ka koketaw jate
mine, k'o b'an kisi gère-gère ma.

8 Marisi Diñe Musow Togoladon

MUSOW JOYORO KOLO KA GIRIN DINELATIGE LA.

Sisan, Peresidan Alifa furumuso, Mmu Adamu Ba KONARE de ye Mali musow ka dungare ye.

Hadamadenw ani baganw dara, k'u ke cew ni musow ye. Cœya te sabati muso kɔ. Musoya te sabati ce kɔ. O b'a jira ko cew ni musow ye nɔgɔn taalan ye. Kabini musow togoladon sabatira, diñe jamanaw bɛe lajelen hake la, san o san, musow be gintan suguya caman laben, Maristikalo tile 8 don, walasa k'u joyɔrɔ n'u gasi dantige, denbayaw ani duguw ni jamanaw kɔnɔ.

A kera cogo o cogo, musow ka kewalew deb'u ke denbayaw ani duguw ni jamanaw tulomaw ye. Lawale la, n'i ye cebakɔrɔ ye, k'a kun kɔrɔta, kana nininkali ke, a muso ye laadiri ye. Sisan, cew ni musow te nɔgɔn na laadiriya kɔson. Nk'u be nɔgɔn na joyɔrɔ de kɔson. Musow k'u kera bolokɔfɛ fen ye, cogo bɛe la, k'u be "damakɛñe" de nɔ kan, sira bɛe kan; ko denbaya musakakow ani fasobaarakow bɛe ye ce ni muso kunkow ye. O joyɔrɔ min be ka

nini musow fe sisan, o de nana n'u togoladonko basigili ye, farajela ani farafinna. A mankan be diñe jamana bɛe kɔnɔ.

O be faamuya, bawo, sira caman kan, hakiliw yelemar, i ko kalan sira kan. Muso kalan-nenw cayara. Hakiliw yelemar, nɔgɔnsirataama sababu la. Danfara te duguw ni nɔgɔn ce tugun. A te jamanaw ni nɔgɔn ce tugun. Hakiliw yelemar, k'a masɔrɔ, musow ka kunbenw cayara, jamanaw kɔnɔ, an'u kɔkan. Musow be nɔgɔn sɔrɔ cogo bɛe la.

N'u ye nɔgɔn sɔrɔ kene kelen kan sa, musow ni cew damakɛñeliko kuma dɔrɔn de b'u kɔnɔ. O siratige la, a be jira ko jamanaw te yiriwa, ka taa nɔ muso kɔ, ko ce ka sɔrɔ te basigi muso kɔ, ko ce te lafiya muso kɔ, ko muso de be den wolo, k'a lamo, k'a ladamu; ko muso de be tobili ke, ka denbaya ladon, a ka musoya walew kɔnɔ. N'an be kuma tijɛ yere la, an be se k'a fo ko muso joyɔrɔ kolo ka girin, kosebe, hadamade-nya sinsinni na, bawo, a kera dogo la o, a kera kene kan o, cew ka walew diya ka gelen musow kɔ. O siratige la, cew ka kan ka damakɛñeliko wale in latigeli nɔgɔya musow bolo. A ka gelen ce dɔw ma, k'a men u tulo la ko cew ni musow bɛe ye kelen ye hadamade-nya ko dɔw latemenni na.

Musow ni cew te se ka ke kelen ye ko minnu na, olu dɔnnen don: kuma bɛe mana foli kama. Nka, n'an y'a laje konuman, muso caman be ce caman joyɔrɔ fa, sira caman kan, i ko musakakow n'u nɔgɔnnaw. Muso gatigi ka ca,

CÉ NI MUSOTE SE KA KE KELEN YE KOMINNU NA, OLU DONNEN DON...

cé caman bë ga minnu kōnō, n'u tē sōrō kë, bawo, sōrō bë cékunda, a bë musokunda. Ni cé minnu m'o jate miné, olu bë sëgen, u ka dijélatigé la.

O tuma, an ka musow tögöladonw gintanw ladiya, u bolo, k'a masorō, musoya tē muso tijé, musolankolon de bë musoya kë mōnë ye. N'i muso y'a yéredon, k'a bangebagaw, a balimaw, a furunjogonw n'a kokénjogonw gasi sigi, a ka ca a la, olu yérew b'a gasi sigi, a ka kan ni jyorō min ye, k'o d'a ma. O de kōson, an y'a jira ko musow ka kewalew de b'u kë tulomaw ye. O kewalew tilayorōw ka ca. An bë se ka kunbaba minnu f'a la olu file : ladamuli, sabali, munun, laadiriya, timinandiya, kōnorondiya, numanya, jelenya, kiseya ani faamuyali.

Muso mana kë cogo o cogo, a ka kewale tē temen cé kan gansan. Okoró ye mun ye? O ye muso neli n'a juguyali ye. Ni cé bennna musojugu ma, o ye dusukasiko ye, bawo, a b'a cé ka dijélatigé ko caman géleya. N'o dun géleyara cé bolo, a té lafiya. Ni cé ma lafiya, a hakili bëe

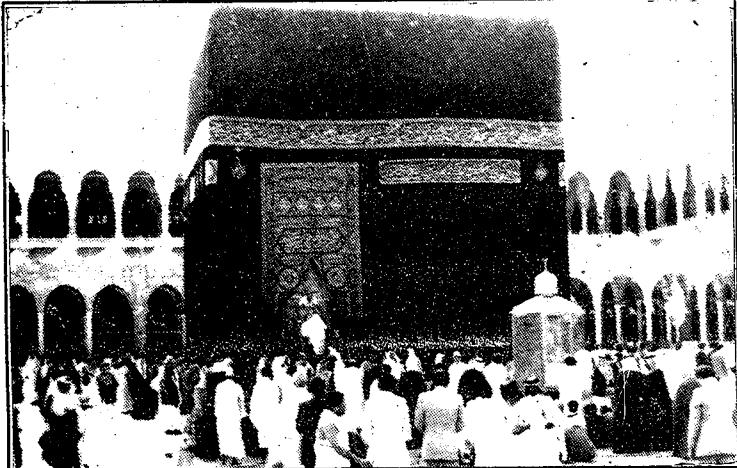
bë nagami, a gariségé bë nagasi, a bë kéné a yére kōrō, kuma tē denbaya ma. Musojugu laban b'a cé bila sirajugu dörön de kan. Musojugu suguya ka ca, i ko denmuso jugu, balima-muso jugu ani terimuso jugu ni furumuso jugu. A kelen si man fisá ni kelen ye. Ala k'an bën numan ma..

O la sa, ni musow y'u césiri, k'u b'u ni cew damakéneli de nōkan, dijélatigé walew latemeli la, fén min bë f'u ye, o ye yére don ye. Ni yéredon tilala cé la, o koron ka nōgon. Nka, n'a tilala muso la, o bë fili a yére ma, cogoya la, min b'a koronni géleya kosebë. N'o kéra sa, a té bangebaga don o yére la tugun. A té balima don a yére la, kuma tē teri wali furunjogon ma. A b'a yére fisaya bëe ma. O muso suguw de bë muso tow ka taamasira janya. Ni muso ka ni, a gasi sigili bë kë wajibi ye; a sagonakow keli té digi cé la. Hali n'i ye muso numan fisaya n'i yére ye, o bë faamuya, bawo, nimisa t'a la. Nk'a ko bëe bë sara numanko de la. Ala k'an bolo bën sara numan ma.

Céw ni musow damakéneliko kuma dörön de bë musow da kōnō, n'u ye nōgon lajëre.

JIJINAN SUNKALO NI SUNKALO SELI KERA HERE KONO

Makan kono, "ALIKAABA" de ye hiji keyoro bëe lafisamanci ye.

San 1993 sunkalo damine ma digi sunbagaw la. Nk'a laban geleyara, k'a da tile farinya kan. O fana dun ma temen dögökun kelen hake kan. Hali n'a tun temenna dögökun kan, o te baasi ye, bawo, sun kun ye segen de ye. Baraji b'o de la. O temennen ko, lèkòlidenw fana y'u bangebaga sunbagatow dusu kasi n'u ka kalanbaliya géréuw yé an'u ka yérejira-taamaw minnu kadara kono, u bë siraw tige, ka mobilisenw jeni, ka kabakurunw ton bëlonw kono, ka mogow bali baarayorlataa la.

Jijinan sunkalo la, lèkòlidenw ka kow tun geleyara, ka se hakéola, fobakò mogowtun te Bamako lasorò séménokulunw de kono. O batige do senfe, kulun binna ni mogow ye, fo

muso do tora a la. A ko kera a danma jahadi ye min tun bëna mogow hakili jigin Musa ka san 1991 sunkalo kasaaraba ia, min senfe, a ka sordasisw ye mogo 107 faga, ka mogo 700 jogon jogin, cogoya jugu bëe la.

N'a bora lèkòlidenw ka gara-gara ninnu la, sunkalo kera here kono, bawo a kera si ni kénéya kono. A seli fana kera nisondiya kono, hali ni wari tun te mogow bolo ka laboli ke, bëe y'a gintanyw k'i sekoo la. O bëe ye Ala tanun ye. Ala ka san caman wëre sunkalow n'u seliw jira an bëe la.

San 1993 makantaa kunnafoniw

Jijinan, makantaalaw bë ladonniya, k'a taa-ni-kasegin nafolo kasabi bëe lajelen bë ben Sefa wari 595.000 de ma. Nk'a jirala ko pasipori ani foto 12 minnu bë ta, k'olu songow te nafolo kofolen na.

Minnu b'a fë ka taa Makan jijinan, olu togow sebenni daminéra kabini Marisikalo tile 12 don. A togosében bë kunce Awirilikalo in tile 23 don. A nafolo bë sara Mali yiriwali banki de la, n'o bë wele "BDM-SA" Bamako. A bë se ka sara maraw ni kafow jemogow ye fana, minnu b'u lase Bamako.

Taali, ka bë Bamako, o bë ke Mekalo tile 6 n'a tile 10 furance kono. Seginni, ka bë Makan, o bë ke Zuwenkalo tile 6 n'a tile 10 furance kono. Bololaminen yamaruyalen te temen kilo 35 kan, taali ni seginni sira kan. Ni kilo o kilo yelenna o kan, seginni sira kan, o wusuru bë ben Sefa wari 300 de ma, min bë sara kabini Jeda.

A jijinnen bë Makantaalaw fë, u bëe ka don Bamako, ka bë san 1993 Awirilikalo tile 27 don ma. Ala ka taa-ni-kasegin nogoya, ka san caman wëre hijiw jira an bëe la.

Jijinan, san 1993 sunkalo seli kera Peresidan Alifa Umaru KONARE yére jéna, Bamako Misiriba la.